

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Pfv.VI.20.015/2026/7.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: név és cím I. rendű

név és cím II. rendű

név és cím IV. rendű

Az I., II. és IV. rendű felperesek jogi képviselője: Dr. Mátyás László Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: Dr. Mátyás László ügyvéd)

Az alperes: név és cím

Az alperes jogi képviselője: Dr. Fekete és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Fekete Zoltán ügyvéd)

Az ügy tárgya: közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az másodfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.264/2025/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Budapest Környéki Törvényszék
5.G.40.317/2023/33.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja. Az alperes 25/2023. (10. 04.) VT számú közgyűlési határozatát hatályon kívül helyezi. Az I. és II. rendű felperes keresete tárgyában a pert megszünteti. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet – a perkoltságra is kiterjedően – helybenhagyja.

A le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a IV. rendű felperesnek 351.409 (háromszázötvenegyezer-négyszázkilenc) forint fellebbezési és 355.600 (háromszázötven-ötezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A T Sz V elnöke a IV. rendű felperes volt, akinek megbízatása 2027. szeptember 21. napjáig volt a nyilvántartásba bejegyezve.

[2] Az alperes a 2023. július 29-én megtartott közgyűlésén a 12/2023 (VII. 29.) számú közgyűlési határozattal a IV. rendű felperest az elnöki és intézőbizottsági elnöki tisztségéből visszahívta. A IV. rendű felperes a közgyűlés határozatát a bíróságon megtámadta, az eljárás a Budapest Környéki Törvényszéken 5.G.40.254/2023. számon indult meg, és 2024. április 2-án jelen per jogerős befejezéséig felfüggesztették.

[3] K L tag és az Ellenőrző Bizottság elnöke 2023. augusztus 14-ével keltezetten kérte a 2023. július 29-én megválasztott G I elnöktől, hogy a IV. rendű felperessel szemben rendeljen el fegyelmi eljárást. Az elnök 2023. augusztus 15-én kelt határozatával az eljárást elrendelte. 2023. augusztus 16-án K L, a Fegyelmi Bizottság elnöke idézést küldött a IV. rendű felperesnek, amelyben leírta, hogy a társaság elnöke 01/2023 számú határozatával elrendelte a fegyelmi eljárást, és a fegyelmi tárgyalást 2023. szeptember 1-én 17 órára tűzte ki az egyesület székhelyére.

[4] A 2023. augusztus 20-án kelt 02/2023. számú elnöki határozattal az alperes elnöke újabb fegyelmi eljárást rendelt el a IV. rendű felperessel szemben, amelynek mellékletét egy 2023. augusztus 20-án felvett jegyzőkönyv és egy szintén 2023. augusztus 20-án kelt fegyelmi tárgyalásra szóló idézés, egyben „Döntés fegyelmi ügyek egyesítéséről” megnevezésű okirat képezte. Utóbbiban a Fegyelmi Bizottság elnöke tájékoztatta a IV. rendű felperest, hogy 2023. augusztus 20-án újabb fegyelmi eljárást rendelt el vele szemben az elnök, és ezt az újabb eljárást a korábbi fegyelmi eljárással a Fegyelmi Bizottság egyesíti, és mindkét ügyben 2023. szeptember 1-én 17 órakor tartja meg a fegyelmi tárgyalást.

[5] A IV. rendű felperes 2023. augusztus 30-án kelt és aznap postára adott, az alperes Fegyelmi Bizottságának címzett iratban előadta, hogy élni kíván a Fegyelmi Szabályzat biztosította lehetőséggel, amely szerint az eljárás során jogi képviselőt is bevonhat, ugyanakkor a 2023. szeptember 1-én, 17 órai időpont a jogi képviselőjének nem megfelelő, így kéri, hogy a tárgyalást új időpontra tűzzék ki.

[6] A Fegyelmi Bizottság 2023. szeptember 1-én 17 órakor megtartotta az ülést, és azon a 01/F/2023. számú határozatával a IV. rendű felperest kizárta a tagok sorából, mert megsértette a Fegyelmi Szabályzat 3. § 1. pontjában, valamint 2. pontjának b, c, d, e, és f, alpontjában foglaltakat. Ezzel egyidejűleg a szabályzat 10. § 7. pontjában foglaltakat alkalmazva az eljárás idejére a vadászati jog alól a IV. rendű felperest felfüggesztette, amely rendelkezését fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. A fegyelmi határozat tényállásában a fegyelmi vétségeket 11 pontban sorolta fel.

[10] A fegyelmi tárgyalásról felvett jegyzőkönyv rögzítette: tekintettel arra, hogy nem volt megállapítható, hogy a nyolcnapos tárgyalási időközt az egyesített ügyek mindegyikében betartották volna, a Fegyelmi Bizottság a két ügyet elkülöníti, és a 02/2023. számú elnöki határozattal elrendelt eljárásban az ott meghatározott tényállások alapján a IV. rendű felperessel szemben a fegyelmi eljárást később fogja lefolytatni, és új tárgyalási napot fog kitűzni.

[11] A IV. rendű felperes a fegyelmi tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet és a kizárásáról hozott határozatot 2023. szeptember 11-én vette át. A 2023. szeptember 22-ével keltezett fellebbezésében kérte a meghozott határozat hatályon kívül helyezését és a Fegyelmi Bizottság új eljárás lefolytatására utasítását arra hivatkozással, hogy az elsőfokú eljárás során több és jelentős eljárási szabályszegés történt. Így a 2023. augusztus 21-én átvett idézés mellékleteiből nem volt megállapítható, hogy a fegyelmi eljárás elrendelése és lefolytatása körében az eljárási szabályokat betartották; jogi képviselőt kívánt az eljárásba bevonni, és írásban kívánta az észrevételeit megfogalmazni, ahogy ezt be is jelentette, ezt azonban az eljárás során nem vették figyelembe. A 2023. szeptember 1-én 18 órára meghirdetett közgyűlésen már részt tudott venni, és amikor 17:45-kor megérkezett, a Fegyelmi Bizottság ülése már nem zajlott, vagyis azt korábban be is fejezték.

[12] 2023. szeptember 26-án G I elnök e-mailben közgyűlési meghívót küldött a társaság tagjainak, köztük a IV. rendű felperesnek is, amelyben a közgyűlést 2023. október 4-én 18:30-ra összehívta, a tervezett napirendi pontokat akként jelölve meg, hogy: 1. Pénzügyi döntések 2. egyebek. Az e-mail végén felhívta a figyelmet, hogy ha a közgyűlésen a rendes tagok nem jelennek meg a határozatképességhez szükséges számban, akkor a megismételt közgyűlést ugyanazon a napon és helyszínen 19:30-kor azonos tárgysorozattal tartják meg. A megismételt közgyűlés a megjelent rendes tagok számától függetlenül is határozatképes lesz.

[13] Ezt követően 2023. október 1-én „kiegészítés” megjelöléssel az elnök újabb e-mailt küldött a tagoknak, amelyben az október 4. napjára meghirdetett közgyűlés napirendi pontjait kiegészítette: 1. A 01/F/2023 elsőfokú fegyelmi határozat elleni, IV. rendű alperes által beadott fellebbezés másodfokú elbírálása, 2. Döntés a vadásztársaság 2023. július 29. és 2023. szeptember 1. napján tartott közgyűlésein meghozott határozatoknak az alapszabályba történő bevezetéséről egységes szerkezetben, 3. Döntés arról, hogy a tagok a határozat meghozatalától kizárólag átutalással fizetik meg kötelezettségeiket a vadásztársaság felé.

[14] A IV. rendű felperes 2023. október 3-án a fegyelmi ügye tárgyalásának az elhalasztása iránti kérelmet adott be, amit elektronikus formában is megküldött az alperesnek. A halasztási kérelemben a 2023. október 1-én kelt és általa 2023. október 2-án letöltött e-mailben közölt 1. számú kiegészítő napirendi pont kapcsán előadta, hogy az a Fegyelmi Szabályzat előírásaiba ütközik, az általa 2023. szeptember 22-én benyújtott részletes fellebbezést meg kellett volna küldeni az összes irattal és bizonyítékkal együtt tizenöt napon belül a másodfokú elbírálásra jogosult közgyűléshez az elnökön keresztül. Ezeket az időpontokat nem tartották be, és ezzel a rövid időközzel a közgyűlésnek nem lehet ilyen súlyú döntést megtárgyalnia úgy, hogy részére csak két napot biztosítanak a felkészülésre, és a meghívóhoz sem ő, sem a tagok semmilyen írásbeli tájékoztatót (fegyelmi eljárás iratai, fellebbezés) sem kaptak. Bejelentette, hogy a már rögzített elfoglaltságai miatt a közgyűlésen sem ő, sem a jogi képviselője nem tud részt venni.

[15] A 2023. október 4-én megtartott közgyűlésről felvett jegyzőkönyvben az ülés megkezdésének időpontjaként 18:30-at tüntették fel. A jelenléti ív alapján az elnök megállapította, hogy 16 szavazásra jogosultból mindösszesen 7 fő jelent meg, ezért a közgyűlés nem határozatképes. A megismételt közgyűlésről folytatólagosan 19:30-kor vették fel a jegyzőkönyvet. Ekkor 12 fő volt jelen, akik közül 11 volt szavazásra jogosult. Ez 69%-os határozatképességet jelentett, így az ülés határozatképes volt.

[16] A levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztását követően döntöttek, hogy hangfelvétel a közgyűlésen nem készíthető. A napirendi pontok sorrendjét megváltoztatva elsőként a IV. rendű felperes ellen lefolytatandó másodfokú fegyelmi eljárást vették napirendre. A levezető elnök ismertette a IV. rendű felperes halasztás iránti kérelmét, majd azt szavazásra bocsátotta. A közgyűlés a kérelmet 4 igen, 7 nem és 0 tartózkodás mellett elutasította. Ezután a II. rendű felperes kérte az 1. pont napirendről történő

levételét, mert minden iratot ki kellett volna küldeni a tagoknak, ugyanis a közgyűlés másodfokú Fegyelmi Bizottságként jár el. A szavazásra feltett kérdést, azaz azt, hogy a közgyűlés leveszi-e az 1. pont megtárgyalását a napirendről, 4 igen, 7 nem, 0 tartózkodás mellett elutasították. A napirend megtárgyalását követően a levezető elnök javasolta az elsőfokú határozat helybenhagyását. A szavazás eredményeként a közgyűlés a 25/2023. (10. 04.) VT számú határozatában az elsőfokú fegyelmi határozatot 7 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett helybenhagyta, azon indokokkal, amelyeket az elnök a levezető elnök útján a közgyűlés elé terjesztett.

[18] Ezt követően a közgyűlés a 26/2023 (10. 04.) VT számú határozattal 7 igen, 4 nem szavazattal, tartózkodás nélkül elfogadta azt a határozatot, amely felhatalmazza az elnököt arra, hogy a 2023. július 29-én és 2023. szeptember 1-én a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.) és az Alapszabálynak megfelelően egyszerű többséggel meghozott azon határozatok rendelkezéseit, amelyeket az Alapszabályba be kell vezetni, vezesse át az Alapszabályban, és az ezen döntésekkel módosuló egységes szerkezetű Alapszabályt a közgyűlés elfogadja.

[19] A harmadik napirendi pontról meghozott 27/2023. (10. 04.) VT számú határozattal, 7 igen, 4 nem szavazat mellett, tartózkodás nélkül a közgyűlés úgy határozott, hogy 2023. október 4. napjától a vadásztársaság tagjai fizetési kötelezettségeiket kizárólag banki átutalás útján teljesíthetik a társaság felé. A levezető elnök 20:08-kor az ülést bezárta.

[20] A IV. rendű felperes 2023. október 10-én a Budapest Környéki Törvényszéken érdeklődött a társaság ügyei iránt, ahol megismerte a 2023. október 4-én megtartott közgyűlési jegyzőkönyvet, és értesült a kizárásáról, annak jegyzőkönyvbe foglalt indokairól.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[21] Az I., II. és III. rendű felperesek keresetlevelükben a 2023. október 4-én meghozott 25/2023. (10. 04.) VT, 26/2023. (10. 04.) VT és 27/2023. (10. 04.) VT számú közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérték. A III. rendű felperes utóbb a keresetétől elállt, így az elsőfokú bíróság a pert az alperes és közte megszüntette. A felperesek a 27/2023. (10. 04.) VT számú határozatot érintő keresetüktől szintén elálltak, így az elsőfokú bíróság a pert e körben is megszüntette.

[22] A IV. rendű felperes 2023. november 9-én benyújtott keresetében a 25/2023. (10. 04.) VT számú közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú fegyelmi határozatra is kiterjedő hatállyal, illetve a közgyűlési jegyzőkönyv 7. pontjában tárgyalt, a közgyűlés elhalasztására vonatkozó felperesi indítványt elutasító számnélküli döntés hatályon kívül helyezését is kérte.

[23] Az alperes a keresetek elutasítását kérte.

[24] Előadta, hogy a IV. rendű felperes halasztás iránti kérelme indokolatlan volt. Ha megjelent volna szeptember 1-én a fegyelmi tárgyaláson, és részletesen előadta volna az indokait, azt a bizottság méltányolta volna. Elegendő ideje volt, hogy felkészüljön a tárgyalásra. Az ugyanezen a napon 17 órakor tartott közgyűlésen már megjelent, így indokolhatatlan, hogy előtte egy órával a saját fegyelmi tárgyalásán miért nem jelent meg.

[25] A IV. rendű felperes magatartása végig arra irányult, hogy olyan helyzetet teremtsen: ne lehessen vele szemben fegyelmi határozatot hozni, az időt akarta húzni, és oly módon eljárni, hogy majd később a bíróság előtt a fegyelmi határozatot hatályon kívül lehessen helyeztetni.

[26] Az elévülés körében egyértelműen megállapítást nyert, hogy az alperes elnöke a fegyelmi eljárást azonnal elrendelte, ahogy értesült a felperes által elkövetett jogsértésekről azoktól tagoktól, akik tanúi vagy részesei voltak a szabályszegéseknek. A IV. rendű felperesnek 2023. augusztus 21. napjától – amikor megkapta a fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló határozatot – 43 nap állt rendelkezésére bármilyen írásbeli védekezés előadására. Az érdemi védekezést nemcsak az elsőfokú fegyelmi eljárásban, de a fellebbezésben is megtehetette volna, amit elmulasztott. Azt sem jelölte meg, hogy álláspontja szerint az egyes cselekmények miért évültek el. Előadta, hogy a levezető elnök elfoglaltságára a IV. rendű felperes korábban nem hivatkozott.

[27] A IV. rendű felperesnek minden lehetősége megvolt egészen a közgyűlésig a védekezés előterjesztésére, jogi képviselő meghatalmazására, ezt nem tette meg. A fegyelmi határozatok megfelelnek a Fegyelmi Szabályzat 18. §-ában foglaltaknak, és a közgyűlési jegyzőkönyvből készült kivonatként azt a IV. rendű felperesnek megküldték. Az elnök fegyelmi eljárást elrendelő határozata valamennyi olyan tényt és körülményt tartalmazott, amely a fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját alátámasztja, teljesen egyértelműen megjelölve azokat, és a felperes megkapta azokat az okiratokat is, amelyekből megállapítható, hogy az elnök mely tényállásokat gondolta fegyelmi szabályszegésre alkalmasnak.

[28] A IV. rendű felperesnek a tizenöt napos határidőre vonatkozó előadása a közgyűlés összehívása és a közgyűlés napja között rosszhiszeműségről tesz tanúságot, mert éppen ő az elnöki tevékenysége során ezt a szabályozást kihasználta, és nyolc napos időközt fogadtatott el a tagsággal az Alapszabályban, amelynek megfelelően hosszú éveken át így hívta össze a közgyűlést.

[29] Az alperes előadta, hogy mind az I., mind a II. rendű felperest időközben kizárta a tagjai sorából. Az I. rendű felperes az őt kizáró közgyűlési határozattal szemben keresetlevelet terjesztett elő, amely alapján a per az elsőfokú eljárás idején folyamatban volt.

Az első- és másodfokú ítélet

[30] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes 2023. október 4. napján meghozott, a IV. rendű felperest az alperes tagjai közül kizáró 25/2023. (10. 04.) VT számú határozatát az elsőfokú fegyelmi döntésre is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte. Hatályon kívül helyezte az alperes 26/2023. (10. 04.) VT számú határozatát is.

[31] Ítélete indokolásában idézte a Ptk. 3:17. § (1), (2), (3), (5) bekezdését, 3:35. §-át, 3:37. § (1), 3:71. § (1), 3:72. § (1) bekezdését, (2) bekezdés a) pontját, 3:73. § (1) és (2) bekezdését.

[32] Kifejtette, hogy az alperesnek a fegyelmi eljárás megindításakor hatályos, 2021. március 28-án elfogadott és 2023. augusztus 31-ig változatlan Alapszabálya III. fejezet 18. pontja szerint a vadásztársaság legfőbb döntéshozó szerve a rendes tagok összességéből álló közgyűlés. A közgyűlést a vadásztársaság elnöke igazolható módon (e-mailen vagy postai úton), írásbeli meghívóval, elsődlegesen a vadásztársaság székhelyére, az időpont feltüntetésével – ami lehetőleg szombat 10:00 –, valamint a napirend megjelölésével akként

hívja össze, hogy a meghívott a meghívót a közgyűlés időpontját legalább nyolc nappal megelőzően megkapja. Ha a szabályszerűen összehívott közgyűlésen a rendes tagok nem jelennek meg a határozatképességhez szükséges számban, a megismételt ülést ugyanazon a napon, a határozatképtelen ülést követő egy óra elteltével, azonos tárgysorozattal tartják meg. Az erre vonatkozó felhívást az eredeti közgyűlés meghívójának tartalmaznia kell.

[33] Az alperes 2015. szeptember 27. napjától hatályos Fegyelmi Szabályzatának 12. §-a szerint az ügyben eljáró Fegyelmi Bizottság az írásba foglalt elrendelést követő tizenöt napon belül írásban – az indokok megjelölésével – értesíteni köteles a fegyelmi eljárás megindításáról az eljárás alá vont személyt, és egyben tárgyalást tűz ki. Az erről szóló értesítésnek a tárgyalás napját legalább nyolc nappal meg kell előznie. A 13. § (1) bekezdése szerint a fegyelmi ügy tárgyalásán az eljárás alá vont személy elé kell tární fegyelmi eljárás alapjául szolgáló tényeket, körülményeket, és módot kell neki adni arra, hogy észrevételeit, védekezését szóban vagy írásban, személyesen vagy jogi képviselője útján előterjeszthesse. Amennyiben az eljárás alá vont személy írásban kívánja észrevételeit, védekezését előterjeszteni, úgy erre legalább tíz naptári napot biztosítani kell a számára. A 22. § (2) bekezdése szerint a vadásztársasági közgyűlésnek a fegyelmi ügy tárgyalását külön napirendi pontként kell a közgyűlésre szóló meghívóba felvenni. A közgyűlésen a fegyelmi ügy kivizsgálásáról a Fegyelmi Bizottság elnöke tesz jelentést, majd részletesen köteles megindokolni a meghozott elsőfokú határozatot. A 24. § (4) bekezdése szerint a közgyűlés által tartott tárgyalásra, valamint a másodfokú határozatnak a tartalmára egyebekben a 13., 14. és 18. §-ban foglaltak az irányadók.

[34] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a 2023. október 4-én tartott közgyűlést nem a Ptk.-ban előírt szabályok szerint hívta össze és tartotta meg. A meghívó kiküldésének idejét tekintve az Alapszabály 18. pontja és a Ptk. 3:72. § (1) bekezdése egymástól eltérnek. A Ptk. Nagykommentár (Cs Z, In: G P, V L (szerk.): Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez) szerint „a Ptk. ezt a kérdést az egyesületi autonómia körébe sorolja, az egyesületi tagok az alapszabályban szabadon határozhatják meg. A módosított rendelkezés diszpozitív jellege következtében a tagok ezt ma is megtehetik”. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet szerint önmagában a nyolc napos határidő alkalmazása a meghívó kiküldésekor nem volt jogszabálysértő. A 2023. október 1-én kiküldött kiegészítésre ez azonban nem állapítható meg, a kiegészítésben a IV. rendű felperes fegyelmi ügyét és az Alapszabály kiegészítésének a napirendi pontjait határozta meg az elnök, kiegészítve az eredeti meghívó napirendi pontjait. A kiegészítésben szereplő napirendi pontok nem lettek volna tárgyalhatók sem a 18:30-ra kitűzött közgyűlésen, sem a 19:30-kor megtartott megismételt közgyűlésen. A kiegészítés három nappal a közgyűlés előtt történt, ami önmagában jogszabálysértő, és a IV. rendű felperest érintő napirendi pont tekintetében különösen sérelmes; a fegyelmi eljárás alá vont személy jogait csorbítja, ha három nappal a tárgyalás előtt szerez tudomást arról, hogy a közgyűlés az ő fegyelmi ügyét is tárgyalni fogja. A Fegyelmi Szabályzat 24. § (4) bekezdése az elsőfokú eljárás szabályainak alkalmazását írja elő a másodfokú fegyelmi tárgyalásra: e szerint pedig a tárgyalásról szóló értesítésnek a tárgyalás napját legalább nyolc nappal meg kell előznie.

[35] Az egyesület döntéshozó szervének ülése – a törvényben meghatározott tizenöt napos határidő betartása mellett – azzal a további feltétellel hívható össze szabályszerűen, hogy megtörténik a napirend tartalmi előkészítése és annak közlése a szavazásra jogosult tagokkal. (BH2024. 41.) Nem szabályszerű az egyesület közgyűlésének összehívása abban a napirendi tárgykörben, amelyet a meghívó nem tartalmaz kellő részletességgel. Nem orvosolja a jogszabálysértést, ha a meghívó tartalmát az egyesület a törvényes határidőn túl teszi egyértelművé, továbbá az sem, ha a döntéshozó szerv ülésén a tagok kellő aránya nem adja hozzájárulását a nem szabályszerűen közölt napirend megtárgyalásához (Kúria Pfv.

20.848/2020/7., BH2021.285). A meghívó tartalma a vizsgált körben nem felelt meg a törvényes követelményeknek. Nem szabályszerűen közölt kérdést a döntéshozó szerv nem tárgyalhat, az adott tárgykörben nem határozhat, kivéve, ha a jogi személyekre vonatkozó általános szabályok szerint az ülésen valamennyi részvételre jogosult – egyesület esetében a részvételre jogosultak háromnegyede – jelen van és a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához egyhangúlag hozzájárul. Megismételt közgyűlés tartására csak a szabályszerűen összehívott, de határozatképtelen közgyűlés esetében kerülhet sor, a nem szabályszerűen összehívott közgyűlés határozatképtelensége miatt fel sem merülhet megismételt közgyűlés lehetősége (BDT2015. 3386).

[36] A Kúria több döntésében is kifejtette a közgyűlési meghívó tartalmával kapcsolatos elvárásokat. Az egyesület közgyűlésének összehívásával szemben a Ptk. komplex elvárást támaszt: idetartoznak többek között a meghívó tartalmával és elküldésének idejével szemben egyidejűleg megfogalmazott követelmények. A jogi személyek általános szabályaiból következő kiemelt elvárás, hogy a közgyűlés összehívására jogosult személy vagy szerv az általa közölt meghívóban olyan részletességgel tüntesse fel a közgyűlés napirendjét, hogy a szavazásra jogosultak előzetesen felkészülhessenek, és álláspontjukat a tárgyalni kívánt témakörökben kialakíthassák. A közgyűlési meghívó tartalmával szemben így megfogalmazott követelmény mellett a tag megfelelő felkészülését szolgálja egyesületek esetén az a további kötelező rendelkezés is, amely tizenöt napban limitálja a közgyűlési meghívó elküldése és a közgyűlés napja közti időközt (Kúria Pfv.20.080/2023/7.). A közgyűlési meghívó napirendre vonatkozó tartalmát meghatározó rendelkezésekkel [Ptk. 3:17. § (2) bekezdés c) pont, (3) bekezdés] együtt kell érvényesülnie egyesületek esetében a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésének a közgyűlési meghívó elküldése és a közgyűlés napja közötti minimális időtartam szabályának. Az egyesület döntéshozó szerve ülésének szabályszerű összehívásához a törvényben meghatározott tizenöt napos határidő betartása mellett kell teljesülnön a napirend tartalmi előkészítése és közlése a szavazásra jogosult tagokkal. Mindez együttesen jelenti a garanciáját annak, hogy a tagok az ülésen tárgyalni kívánt témakörökben felkészülhessenek, a határozathozatalt megelőzően megfelelően tájékozódjanak, álláspontjukat alapos megfontolás után kialakíthassák. A meghívó tartalmának kialakítása továbbá alapvetően képes befolyásolni a tagot abban is, hogy a vele közölt témakörökben – akár azért, mert számára felismerhetően jelentőséggel bírnak – részt vesz-e a legfőbb szerv ülésén, avagy arról távol marad (Kúria Pfv.20.848/2020/7.)

[37] A perbeli esetben a közgyűlési meghívó kiegészítése az 1. napirendi tárgykört a 01/F/2023 elsőfokú fegyelmi határozat elleni, IV. rendű felperes által beadott fellebbezés másodfokú elbírálása megjelöléssel tartalmazta. Ahhoz a konkrét ügy iratait mellékletként nem csatolták, ezt a közgyűlésen egy tag szóvá is tette. A meghívó korrekciója a közgyűlés napján már nem történhetett meg; a közgyűlésen ismertetett körülmények eredményeként nem volt kiküszöbölhető a jogszabálysértés. Ebből következően az alperes 2023. október 4-i közgyűlése az 1. és 2. napirendi tárgykörben nem volt szabályszerűen összehívottnak tekinthető, erre alapozva az elsőfokú bíróság az azon hozott és a felperesek által támadott határozatokat hatályon kívül helyezte.

[38] Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperes a IV. rendű felperes által kialakított gyakorlatnak megfelelően járt el, mert a korábbi határozatokat senki nem támadta meg, így utóbb már nem tehető vitássá azok érvényessége, és nem szolgálhat hivatkozási alapként a jogszabálysértő eljárásban meghozott határozat megtámadása iránti perben.

[39] A tárgyalás elhalasztásáról benyújtott IV. rendű felperesi kérelemről szóló döntés nem minősül olyan érdemi határozatnak, amelyet bíróság előtt külön meg lehetne támadni.

[40] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[41] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes 26/2023. (10. 04.) VT számú határozatát hatályon kívül helyező részét hatályon kívül helyezte, és e tekintetben az eljárást megszüntette. Az elsőfokú ítéletet egyebekben helyben hagyta.

[42] Rögzítette, hogy a IV. rendű felperesnek nem volt keresete a 26. sorszámú közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésére, így erre tekintettel kellett elbírálni az eljárás megszüntetése iránti fellebbezési kérelmet.

[43] Idézte a Ptk. 3:35. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 10/A. § (2) bekezdését, és rögzítette, hogy az I. és a II. rendű felperes által sem vitatott tény: az alperes a per folyamatban léte alatt az I. rendű felperest 2024. január 24-én, a II. rendű felperest 2024. április 25-én kizárta a tagjai sorából. A kizárás a tagsági viszonyt megszünteti. A felek előadása szerint kizárólag az I. rendű felperes indított az őt kizáró határozattal szemben pert, azonban arra nincs adat, hogy a peres eljárásban a határozat végrehajtását a bíróság felfüggesztette volna, illetve a per az alperesi kizáró határozat hatályon kívül helyezésével jogerősen lezárult volna. Az alperesnek az I. és II. rendű felperest kizáró határozata érvényes és hatályos, amely köti a bíróságot. A másodfokú bíróságnak tényként kellett megállapítania, hogy az I. és II. rendű felperesek tagsági viszonya az alperesnél kizárás folytán a per folyamán megszűnt. Ezért a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése értelmében az I. és II. rendű felperesek keresetindítási joga a jelen per folyamán megszűnt. A 26/2023. (10. 04.) VT számú közgyűlési határozat vonatkozásában a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése utolsó fordulata alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az eljárást megszüntette.

[44] A IV. rendű felperes keresetindítási joga az őt kizáró határozattal szemben nem volt vitássá tehető. A bírói gyakorlatra is figyelemmel a kizáró határozattal szemben a kizárt tag jogorvoslati, bírósághoz fordulási joga a Ptk. 3:35. §-a alapján fennáll, az nem vitatható el.

[45] A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg a IV. rendű felperest kizáró határozat jogszabályba, alapszabályba ütközését. A másodfokú fegyelmi szerv, a közgyűlés összehívása nem volt szabályszerű. A meghívóban közölt napirend csak a későbbi kiegészítése után tartalmazta a IV. rendű felperessel szembeni fegyelmi ügy másodfokú tárgyalását. A napirend kiegészítése nem felelt meg a Ptk. 3:73. §-ában foglaltaknak. Az alperes nem is ekként értelmezte és alkalmazta a megtartott megismételt közgyűlésen. A Ptk. 3:72. § (1) bekezdése szerinti és az alapszabályban rögzített, a törvényinél rövidebb, a napirendet is tartalmazó közgyűlési meghívó elküldése és a közgyűlés napja közötti határidőt az alperes nem tartotta be. Az alperesnek a törvényi rendelkezéstől és a törvényi rendelkezések alapján a saját alapszabályában rögzítettektől való eltérő gyakorlatának nem lehetett ügydöntő jelentősége. Az alperes saját maga által alkotott szabályoktól is eltérő gyakorlata nem volt figyelembe vehető. A meghívó közlése határidejének és az abban közölt napirendnek alapvető kihatása van a közgyűlés megtarthatóságára a közgyűlésen gyakorolható tagsági jogokra. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá a Kúria gyakorlatára. A közgyűlés összehívása jogszabályba, alapszabályba ütközött, így az azon hozott, a IV. rendű felperessel szembeni elsőfokú fegyelmi határozatot helybenhagyó közgyűlési határozat nem törvényes. A fegyelmi eljárás egységes, az elsőfokú fegyelmi határozattal szemben a felperest a jogorvoslati jog megilletti,

a IV. rendű felperes fellebbezése folytán a másodfokú fegyelmi szervnek, az alperes közgyűlésének kellett tárgyalnia a IV. rendű felperes fegyelmi ügyét. Az alperes által lefolytatott első- és másodfokú fegyelmi eljárást követően nyílt meg a IV. rendű felperes keresetindítási joga a Ptk. 3:35. §-a alapján. A másodfokú fegyelmi határozat meghozatala tekintetében olyan lényeges, a fegyelmi ügy elbírálására érdemben kiható jogszabályba, alapszabályba ütközés állapítható meg, ami a keresettel támadott fegyelmi határozatok – mint első- és másodfokú fegyelmi határozatok egységességére kihatóan – hatályon kívül helyezést kellett eredményezzen. A Ptk. 3:37. § (3) bekezdésének alkalmazhatósága fel sem merülhetett.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[46] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen mind az első-, mind a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését kérte az I. és II. rendű felperes vonatkozásában, míg a IV. rendű felperes keresetének az elutasítását. Másodlagosan az első- és másodfokú ítéletek hatályon kívül helyezése, az I. és II. rendű felperesre vonatkozó per megszüntetése mellett a IV. rendű felperes vonatkozásában az első- és a másodfokú fegyelmi határozat hatályon kívül helyezésének mellőzését kérte, legfeljebb a közgyűlési határozat jogszabálysértésének megállapítását. Harmadlagosan az első- és másodfokú ítéletek hatályon kívül helyezése, az I. és II. rendű felperesre vonatkozó per megszüntetése mellett a IV. rendű felperes vonatkozásában az első- és a másodfokú fegyelmi határozat hatályon kívül helyezésének mellőzését kérte. Ez esetben az I. és II. rendű felperesnek az első- és másodfokú perköltségigénye $\frac{3}{5}$ -ének, a IV. rendű felperesé $\frac{1}{5}$ -ének a megfizetésére való kötelezését kérte. Negyedlegesen a jogerős határozat perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását kérte, és az előterjesztett első- és másodfokú perköltségigénye $\frac{1}{2}$ részének megfizetésére kérte az I. és II. rendű felperest kötelezni.

[47] Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Ptk. 1:1. §-át, 1:2. § (1), (2), 1:3. § (1), (2), 1:4. § (1), (2), 1:5. § (1), 3:3. § (1), (2), 3:4. § (1) bekezdését, 3:35. §-át, 3:37. § (1), (3), 3:73. § (1) bekezdését, a Ptké. 10/A. § (2) bekezdését, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (1), (2), 83. § (1), (2) és 346. § (5) bekezdését jelölte meg.

[48] A Ptk. 1:1. §-ának megsértését arra alapította, hogy álláspontja szerint a felperesek és az alperes között a bíróságok döntéseit illetően nem állt fenn egyenjogúság. Ezt arra alapozta, hogy 2023. július 29-ig a IV. rendű felperes vezette az alperest, míg az I. rendű felperes a IV. rendű felperes társa volt a három tagú intéző bizottságban. Együtt vezették a szervezetet, ezáltal az általuk kialakított közgyűlési gyakorlat működött tíz éven át. Ennek ellenére a bíróságok úgy tekintettek felperesekre mint egyszerű tagokra, és az általuk kialakított gyakorlatot a javukra nyilvánították jogszabálysértőnek. A bíróságok által is elismerten jogszabályszerűen lefolytatott elsőfokú eljárás döntését is hatályon kívül helyezték olyan indoklással, ami nem szerepel egyetlen jogszabályban sem. A IV. rendű felperest a bíróság nem létező szabály alkalmazásával előnyben részesítette az alperessel szemben annak ellenére, hogy ő időhúzásra játszott, az elsőfokú eljárásban nem adott elő védekezést, nem jelent meg az elsőfokú tárgyaláson. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti pártatlan elbírálás követelményét hiányolta.

[49] A Ptk. 1:2. § (1) és (2) bekezdésének megsértésével összefüggő hivatkozása szerint az alkotmányos rend megköveteli, hogy senki ne fordíthassa a maga javára azokat a szabálysértő eljárásokat, amelyeket maga alakított ki.

[50] A Ptk. 1:3. § (1) és (2) bekezdésével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a IV. rendű felperes maga elismerte: mindazt az eljárást, amit az alperes alkalmazott, ő maga alakította ki, így az alperes alappal bízhatott abban, hogy eljárása jogszerű. A bíróságoknak a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében foglaltakat az alapelvekkel összhangban kell alkalmazniuk. Sőt, a 3:17. § (3) bekezdése ellentétben áll a Ptk. 3:72. § (4) bekezdésében foglaltakkal, hiszen az az egyesület működésének rendelkezései között nem említi a napirend részletes ismertetését, csak azt, hogy a közgyűlés napirendjére tűzött ügyekre vonatkozóan az ügyvezetés a tagnak – kérelmére – köteles felvilágosítást adni. Így a meghívóban elegendő volt megnevezni a IV. rendű felperest mint a napirenddel érintett személyt, és azt, hogy az ő fegyelmi ügyében lesz döntés. Ha valaki kíváncsi lett volna a részletekre, kérhetett volna felvilágosítást. A bíróságnak a konkrét jogintézmények szabályai mellett alkalmaznia kellett volna azt a jogszabályi előírást, amely szerint a jóhiszeműség és tisztesség követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott.

[51] Az eljáró bíróságoknak a IV. rendű felperes vonatkozásában a Ptk. 1:4. § (1) és (2) bekezdését alkalmazniuk kellett volna, hiszen a IV. rendű felperes sértette meg az adott helyzetben elvárhatóság szabályait, amikor keresetével a saját felróható magatartására előnyök szerzése végett hivatkozott. Az Alapszabályt maga a IV. rendű felperes fogalmazta meg. A napirend kiegészítésének kérdésében, amelyre a Ptk. jogosítja fel a szervezetet, nem tartotta fontosnak IV. rendű felperes azt, hogy határidőt határozzanak meg az Alapszabályban, azaz hogy közvetlenül a közgyűlés megkezdése előtti ideig lehet ezzel élni, napirendi kiegészítést indítványozni. Ezt a gyakorlatot a IV. rendű felperes maga alakította ki.

[52] A Ptk. 1:5. § (1) bekezdésébe, a joggal való visszaélés tilalmába ütközik, hogy a IV. rendű felperes nem volt hajlandó megjelenni a fegyelmi tárgyalásán. Nem tett a vádak ellen érdemi nyilatkozatot, ilyen módon egyértelműen visszaélt a jogával azt gondolva, hogy a joggal való visszaélésszerű joggyakorlása az alperessel szemben is sikeres lesz. Ezt a IV. rendű felperesi magatartást a bíróság nem támogathatja.

[53] A Ptk. 3:3. § (1) és a (2) bekezdése megsértésével összefüggésben előadta, hogy a napirend kiegészítésére joga volt az alperesnek, ahogy ezt a IV. rendű felperes az elnöki tisztsége során folyamatosan gyakorolta. Az alperes szabályrendszere nem írt elő korlátot, hogy mennyi idővel a közgyűlés kezdete előtt lehet ezt megtenni. Miután a civil szervezet számára ezt a jogszabály lehetővé teszi, a bíróság nem ítélt jogszabálysértőnek, mert a belső autonómia szabályát sérti.

[54] A Ptk. 3:4. § (1), (2) és (3) bekezdése az alperes szerint azt erősíti meg, hogy jogszabályszerűen és alapszabályszerűen tartotta meg IV. rendű felperes fegyelmi eljárásának másodfokú fórumát.

[55] A Ptk. 3:35. §-át mind az első-, mind a másodfokú bíróság megsértette. Csak olyan határozat hatályon kívül helyezését lehet kérni, amely határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik. Közgyűlési határozatot lehet megtámadni, az elsőfokú döntést nem. Kizárólag akkor eredményezi az elsőfokú döntés hatályon kívül helyezését a bírósági határozat, ha már az elsőfokú eljárás is jogszabálysértő volt. A perbeli esetben azonban mindkét fokon eljáró bíróság megállapította, hogy az elsőfokú eljárás jogszabályszerű volt. Az elsőfokú bíróság meg sem indokolta, hogy miért helyezte hatályon kívül az elsőfokú határozatot, majd a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyett indokolta meg azzal, hogy szerinte az eljárás egységes. Ezzel az indokolással is megsértette a másodfokú bíróság az egyenjogúság és a pártatlanság elvét.

[56] A Ptk. 3:37. § (1) és (3) bekezdése megsértésével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy csak az olyan határozat helyezhető hatályon kívül, amely jogszabályt sért, vagy a létesítő okiratba ütközik. Ezen a bíróság nem terjeszkedhet túl. E körben is az elsőfokú fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését kifogásolta, aminek a jogszabálysértő voltát a bíróságok nem állapították meg.

[57] A Ptk. 3:73. § (1) és (2) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy napirend kiegészítést javasoljanak azt követően, amikor a közgyűlés összehívása már megtörtént. A jogszabály szövegéből egyértelmű, hogy ez esetben az összehívásra vonatkozó határidő nem tartható meg a napirend kiegészítésénél. Ezért a másodfokú bíróság indokolásának ez a része érthetetlen, logikátlan. Az alperes létesítő okirata nem szól arról, hogy ne lehetne alkalmazni ezt a jogszabályhelyet. Az alapító okirat nem határoz meg határidőt arra vonatkozóan, hogy a közgyűlés előtt mennyi idővel lehet ezt megtenni, amiből következően a közgyűlés kezdetéig jogszerű lehetőség van erre. E helyen is hangsúlyozta, hogy a IV. rendű felperes még elnökként maga alakította ki ezt az eljárásrendet és alkalmazta is folyamatosan.

[58] A Ptké. 10/A. § (2) bekezdésével összefüggésben hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság megállapította: az I. és II. rendű felperesnek nincs keresetőségi joga. Ehhez képest az ő vonatkozásukban nem szüntette meg a pert. Érthetetlennek minősítette, hogy a másodfokú bíróság a tárgyaláson szóban az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában szüntette meg a pert az ítélet felolvasásakor, de az írásbeli ítéletben ez már nem szerepelt.

[59] A Pp. 82. § (1), (2) és 83. § (1), (2) bekezdésének megsértését azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság a tényekkel ellentétesen, a tényleges kereseti nyereség és veszteség tényeinek figyelmen kívül hagyásával határozta meg a perköltség viselését, amit meg kellett volna változtatni. Maga a másodfokú bíróság állapította meg, hogy két olyan felperes perelt, akinek nem volt keresetőségi joga már az elsőfokú döntést megelőzően sem, vagyis nem tarthatta volna fenn a teljes felperesi perköltségigényt az alperes terhére. Hivatalból kellett volna az I. és II. rendű felperes vonatkozásában a pert megszüntetni és megállapítani az elsőfokú perköltséget, valamint a fellebbezése eredményessége alapján a tényleges pernyereség-pervesztés arányát, és döntenie a perköltség viseléséről. A másodfokú döntésnél nagyobb részben pernyertes lett, mégis a felperesek javára állapított meg perköltséget a másodfokú bíróság.

[60] Végül a Pp. 346. § (5) bekezdése megsértését arra alapozva állította, hogy sem az első-, sem a másodfokú ítélet e törvényi előírás szerinti indokolást nem tartalmaz.

[61] A felperesek a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

[62] Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet megalapozott, a jogszabályoknak és bírói gyakorlatnak megfelel. Az alperes az ítélettel szemben a Kúria gyakorlatától jogkérdésben történt eltérésre nem hivatkozott. A Ptk. 1:1.–1:5. §-a szerinti alapelvekre történő hivatkozást, továbbá az ezekből levezetett érvelést és tényállást az alperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem adott elő. Ennek megfelelően a Pp. 423. § (2) bekezdésére figyelemmel nincs lehetőség felülvizsgálatra.

[63] A Ptk. 3:3. § (1) és (2) bekezdésére történő alperesi hivatkozás, az ebből levont, a jogi személy alapszabályára vonatkozó következtetések levezetése miatt ugyancsak megalapozatlan. A vadásztársaságokra mint egyesületekre vonatkozó szabályozás a Ptk. önálló fejezetét alkotja.

[64] A napirend kiegészítésével kapcsolatos szabályozás egyértelmű, miként a kialakult bírói gyakorlat is. A fegyelmi eljárás egységével kapcsolatos bírói gyakorlat évtizedek óta irányadó, azzal kapcsolatban a jogerős ítélet egyértelmű, megalapozott rendelkezést

tartalmaz. Az első- és másodfokú ítélet az alperes által lefolytatott fegyelmi eljárással kapcsolatosan lényeges jogszabálysértést állapított meg, ami miatt csak a határozat hatályon kívül helyezése lehet a megfelelő döntés. Az alperes nem tartotta be a közgyűlés összehívására vonatkozó tizenöt napos határidőt, a meghívó tartalmára vonatkozó előírásokat és a napirend kiegészítésére vonatkozó szabályokat. Hivatkozott a kapcsolódó kúriai gyakorlatra (Pfv.20.080/2023/7., Pfv.20.848/2020/7. számú határozatok), továbbá a BDT2015. 3386. és a PJD2019. 24. számú jogesetekre.

[65] Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem nem irányul másra mint a perköltség felülvizsgálatára. Ezzel kapcsolatosan előadta, hogy IV. rendű felperes mindkét fokon egyértelműen pernyertes, és a felülvizsgálati kérelemben előadottak nem tudják a pernyertességet cáfolni. Az alperes számszaki levezetése pedig nem volt követhető. Emellett az alperes nem hivatkozott a Pp. 85. §-ára, a perköltségnek a per megszüntetésével összefüggő viselésére vonatkozó rendelkezéseire sem a fellebbezésében, sem a felülvizsgálati kérelmében.

A Kúria döntése és jogi indokai

[66] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint kisebb részben alapos.

[67] A Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt, tartalmában is kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit a felülvizsgálati kérelem határozza meg [Pp. 413. § (1) bekezdés b), c) pont].

[68] A felülvizsgálati kérelem szerint az I. és II. rendű felperes keresete tárgyában a per megszüntetése más tartalommal hangzott el a másodfokú ítélet kihirdetésekor, mint ami írásba lett foglalva. A másodfokú ítélet kihirdetett „kisítele” ugyanazt a szöveget tartalmazza, mint az írásba foglalt ítélet, így e tárgyban eljárási szabálysértés nem volt megállapítható.

[69] A Kúria rögzíti: a felülvizsgálati kérelem VII. pontja alatt a tényállás és a bizonyítékok figyelmen kívül hagyása, megalapozatlan indokolások cím alatt – bár alapvetően az alperes által már az előzőekben előadottakat ismételte meg –, mivel megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp. 279. § (1) bekezdését nem jelölte meg, a megállapított tényállás nem volt érinthető.

[70] Az alperes felülvizsgálati kérelmében hangsúlyosan hivatkozott a Ptk. bevezető rendelkezéseire {1:1. § [A törvény hatálya], 1:2. § [Értelmezési alapelv], 1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve], 1:4. § [Az elvárható magatartás elve. Felróhatóság], 1:5. § [A joggal való visszaélés tilalma]}, és mindegyiknél az indokolásának magja az volt, hogy a IV. rendű felperes elnökként alakította ki azt a gyakorlatot, amit az alperes csak követett, de a IV. rendű felperes a perben már sérelmezett.

[71] A Kúria egy vadásztársaság közgyűlési határozata megtámadása iránti perben meghozott Pfv.20.063/2020/7. számú ítélete [16] bekezdésében kifejtette, hogy a jogi személyek létesítése és működése egyaránt a magánjogi jogalanyok magánautonómiája körébe tartozó kérdés. Ez megteremti annak a lehetőségét, hogy egyesület esetén is a tagok alakíthassák ki a jogi személy – jelen esetben a vadásztársaság – működési szabályait. A

szervezet kialakítása és a működés szabadsága azonban nem korlátlan, az alperesnek is meg kell felelnie a jogi személyek általános és az egyesületek különös szabályai mellett a saját alapszabálya rendelkezéseinek. A működési autonómia korlátja az e jogi normák szerinti működés. Garanciális jelentőséggel bír a tagok jogaira és a döntéshozó szerv működésére a döntéshozatalra vonatkozó szabályok betartása, amely a jogszerű és jogsértő működés elhatárolásának az ismérve is. A döntést hozó szerv működésére vonatkozó szabályozás figyelmen kívül hagyása, a határozathozatal formális rendjének a mellőzése jelentős, a jogi személy jogszerű működését veszélyeztető eljárási szabálysértés, amely megteremti a bírósági úton történő beavatkozás lehetőségét, a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése alapján a jogsértő körülmények között hozott, jogszabályt sértő vagy a létesítő okiratba ütköző határozat(ok) hatályon kívül helyezését.

[72] A jogszabályok érvényre juttatása a bíróságok, köztük a Kúria feladata. A jogsértő gyakorlatot nem teszi elfogadhatóvá, hogy azt az alperes már hosszabb ideje folytatta, akár csak azért, mert a IV. rendű felperes mint elnök ezt alkalmazta. A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. alapelvi rendelkezéseit, ha egyébként a döntése során érvényre juttatja az adott jogviszonyra vonatkozó konkrét jogszabályi előírásokat.

[73] Az alperes indokoltan sérelmezte, hogy a jogerős ítélet – helybenhagyva az elsőfokú ítéletet – a 25/2023. (10. 04.) VT számú határozatot az elsőfokú fegyelmi határozatra is kiterjedően helyezte hatályon kívül. Az elsőfokú ítélet e rendelkezését meg sem indokolta, míg a jogerős ítélet a fegyelmi eljárás egységességével indokolt. A Kúria álláspontja szerint azonban különbséget kell tenni a fegyelmi eljárás első- és másodfokú szakaszát illetően. Az a körülmény, hogy az elsőfokú fegyelmi határozatot támadó fellebbezést elbíráló közgyűlés nem jogszerűen járt el, nem teszi automatikusan jogszerűtlenné az elsőfokú határozatot. A fellebbezés elbírálása során tanúsított jogsértés nem hat ki az elsőfokú döntésre, a közgyűlés határozatának hatályon kívül helyezése annyit és csak annyit kell, hogy jelentsen, hogy a fellebbezés elbírálása nem történt meg, vagyis a közgyűlésnek a jogszabályoknak és az alapszabálynak megfelelően el kell bírálnia a fellebbezést. Ilyen értelemben foglalt állást a Pécsi Ítéltábla a Pf.V.20.096/2017/4. számú ítéletében.

[74] A Ptk. 3:35. §-a alapján a bíróság a közgyűlés határozatának felülvizsgálatára jogosult, és ez csak akkor terjedhet ki az elsőfokú fegyelmi határozatra, ha a garanciális és jogszabályi előírások megsértése már az elsőfokú eljárást illetően is megállapítható. Ilyen jelen perben nem volt (ez nem képezte a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállást), ezért a 25/2023. (10. 04.) VT számú határozatra vonatkozó rendelkezést részben meg kellett változtatni, mellőzni kellett az elsőfokú fegyelmi döntésre való utalást. Ebből pedig az következik, hogy az elsőfokú határozat meghozottnak, de megfellebbezettnek minősül. Itt jegyzi meg a Kúria, hogy nem felel meg a tényeknek az a felülvizsgálati kérelemben tett alperesi előadás, hogy az elsőfokú fegyelmi eljárást az első- és másodfokú bíróság jogszerűnek minősítette, mert ilyen megállapítás egyik ítéletben sincs.

[75] A közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése mellett az új határozat meghozatalának elrendelésére akkor kerülhet sor, ha a határozat hatályon kívül helyezése következtében a jogi személy működése törvénysértővé válik, és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő működés feltételei csak új határozat hozatalával biztosíthatóak (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.406/2021/3.). Ilyen körülmény nem áll fenn, hiszen a 26/2023. (10. 04.) VT számú határozat hatályon kívül helyezésével az alperes működése nem kerül veszélybe.

[76] Nem minősül csekély súlyúnak az a jogsértés, ami garanciális szabályokat sért. A BDT2018. 3953. számú döntésre (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.253/2018/4.) figyelemmel pl. a meghívó kiküldése, a legfőbb szerv ülése közötti időköz garanciális jogot biztosít, amelynek megsértését más körülmények figyelembevétele nem ellensúlyozhat. „Amint azt a Ptk. 3:37.

§-ához fűzött kommentár is kifejti, a döntéshozó szervtől akkor várható, hogy jól megalapozott döntéseket hozzon, ha a résztvevőknek módjuk van az ülésen eldöntendő kérdésekhez kapcsolódó információkat előzetesen beszerezni, azokat feldolgozni és a döntésre felkészülni.” Ezért nem volt alkalmazható a Ptk. 3:37. § (3) bekezdése, vagyis pusztán a jogsértés megállapítása.

[77] Az alperes alapszabálya nem szól arról, hogy a közgyűlés milyen határidő mellett hívható össze. Erre tekintettel a jogszabályi rendelkezés érvényesül, a Ptk. 3:72. § (1) bekezdése szerint a közgyűlési meghívó és a közgyűlés napja között legalább tizenöt napnak kell eltelnie. A 2023. szeptember 26-án október 4. napjára szóló e-mailben megküldött meghívó a tizenöt napos határidőt nem tartotta meg, így a közgyűlés megtartása jogszabályba ütközött, miként a határozatképtelenség miatt aznap megismételt közgyűlés is. Csak a szabályszerűen meghirdetett közgyűlés esetén lehet szabályszerű a megismételt közgyűlés.

[78] A IV. rendű felperes vonatkozásában a 25/2023. (10. 04.) VT számú határozat jogszabálysértő volt, annak hatályon kívül helyezéséről szóló jogerős döntés, de az elsőfokú bíróság döntése is megalapozott volt. A Kúria azonban nem értett egyet azzal, hogy e határozatot az elsőfokú fegyelmi határozatra is kiterjedő hatállyal kellett hatályon kívül helyezni. Az elsőfokú határozat esetleges jogszabálysértő volta nem képezte a vizsgálat tárgyát, azt egy szabályszerűen lefolytatott fellebbezési eljárásnak kell elsőként elbírálnia.

[79] Az alperes érvelésével szemben semmilyen jelentősége nem volt annak a körülménynek, hogy a IV. rendű alperes az elnöki tisztsége fennállása alatt milyen, az adott esetben jogszabályba, alapszabályba vagy a fegyelmi szabályzatba ütköző gyakorlatot folytatott. E gyakorlattal szemben a tagok jogosultak voltak bírósághoz fordulni. Az új vezetésnek rendelkezésére álltak a vonatkozó jogszabályok, alapszabály, fegyelmi szabályzat, és az abban írt egyértelmű határidőket be kellett tartani. Nem bízhatott az alperes alappal abban, hogy a jogszabály, illetve az egyesület által maga alkotott előírások megsértése – egy korábbi gyakorlatra utalással – jogszerűnek minősülne.

[80] Az adott esetben nem pusztán a közgyűlési napirend kiegészítéséről volt szó, hanem egy olyan napirendi ponttal való kiegészítésről, amire a fegyelmi szabályzat viszont tartalmaz határidőt, amit az alperes nem tartott be, nem biztosított.

[81] A IV. rendű felperes keresete tehát – alapvetően – a közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése tárgyában megalapozott volt, pernyertessége teljes körű.

[82] A másodfokú bíróság helyesen észlelte, hogy az I. és II. rendű alperes esetében a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése irányadó, azaz a Ptk. 3:35. §-a alkalmazásában a keresetindításra, vagy a jogi személy határozata ellen benyújtott kereset tárgyában meghozott ítélet elleni felülvizsgálat kezdeményezésére való jogosultságnak, kereshetőségi jognak, illetve perbeli legitimációnak (a továbbiakban: keresetindítási jog) a per során folyamatosan, a per befejezéséig – ideértve a rendkívüli jogorvoslatot is – fenn kell állnia. Ha a keresetindítási jogot megalapozó jogviszonyban bekövetkezett változás folytán – a jogutódlás esetét kivéve – a keresetindítási jog megszűnik, a bíróság a pert megszünteti. Ha a pert a másodfokú bíróság vagy a felülvizsgálat során a Kúria szünteti meg, a másodfokú bíróság, illetve a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét, illetve a jogerős ítéletet végzéssel teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll, hatályon kívül helyezi.

[83] A nem vitatott tényállás szerint az I. és II. rendű felperes tagsági joga a per során megszűnt. Az ő kereseti kérelmük tekintetében a helyes rendelkezés nem az általuk sérelmezett határozat, hanem az ő kereseti kérelmük tekintetében a per megszüntetése. E körben a felülvizsgálati kérelem alapos volt, különös tekintettel arra, hogy az I. és II. rendű felperes keresete a 25/2023. (10. 04.) VT és 26/2023. (10. 04.) VT számú határozatokat egyaránt támadta, de a jogerős határozat csak az utóbbiról szólt.

[84] Az alperes sérelmezte a perköltségről szóló rendelkezést. A Kúria álláspontja szerint a IV. rendű felperes a keresetét illetően pernyertes lett, így perköltségben nem marasztalható [Pp. 83. § (1) bekezdés]. Az I. és II. rendű felperes valóban pervesztesnek minősül a keresetük tárgyában a per megszüntetése folytán. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az alperesek által együttesen érvényesített perköltséget megfelezte, vagyis a részleges pernyertesség szabályát alkalmazta. Az alperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp. 85. § (1) bekezdését nem jelölte meg, így figyelemmel a [67] bekezdésben írtakra a perköltség megállapítása nem volt érinthető.

[85] A Kúria a kifejtett indokokra tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta.

[86] A IV. felperes a felülvizsgálati kérelem érdemét illetően pernyertes lett, így a képviseletével felmerült költség megtérítésére az alperes köteles [Pp. 405. § (1), 364. §, 81. §, 83. § (2) bekezdés]. Az I. és II. rendű felperes vonatkozásában irányadó, hogy az alperes a per megszüntetése esetére vonatkozó eljárási szabályt nem jelölte meg, és az I. és II. rendű felperes vonatkozásában a perköltség külön felszámítása nem történt meg.

[87] A meg nem fizetett eljárási illetékről a rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés *d)* pontján, 74. § (3) bekezdésén, továbbá a Pp. 102. § (6) bekezdésén alapult, figyelemmel az alperes teljes személyes illetékmentességére.

[88] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[89] Ptk. 3:37. § (1). 3:72. § (1) bekezdés

[90] Ptké. 10/A. § (2) bekezdés

[91] Pp. 85. § (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[92] A korábbi jogsértő gyakorlat jogkövetkezmények nélkül maradása nem mentesíti a vadásztársaságot a jogszerű működés követelménye alól.

Budapest, 2026. április 15.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül

tisztviselő